

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ, ПАТОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ПІДЛІТКІВ

**Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

(м. Харків, 17-18 грудня 2020 року)

ЗАКОНОМІРНОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ПОКАЗНИКАМИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКАМИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕБІГУ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОЇ І ПСИХІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ

Сергета І. В.¹, Тимошук О. В.², Браткова О. Ю.¹, Лукіна Н. Ю.¹, Макарова О. І.¹

1 - Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,

2 - Івано-Франківський національний медичний університет

serheta@ukr.net

Метою дослідження є встановлення закономірностей взаємозв'язків між показниками якості життя (ЯЖ) та характеристиками особливостей перебігу психофізіологічної і психічної адаптації учнів та студентів, які навчаються в умовах сучасних закладів освіти різного профілю.

Матеріали та методи досліджень

Наукові дослідження, що обумовлювали застосування гігієнічних, медико-соціологічних, психофізіологічних і психодіагностичних методів та методів багатовимірного статистичного аналізу, проводились на базі 5 закладів освіти різного профілю (школа – ліцей – училище – коледж – університет). Для оцінки якості життя (ЯЖ) застосовувався опитувальник «SF-36 Health Status Survey». Статистичний аналіз передбачав використання процедур кореляційного і кластерного аналізу.

Результати та обговорення

В ході аналізу внутрішньосистемних зв'язків між окремими компонентами провідних характеристик ЯЖ досліджуваних юнаків і дівчат, виявлено, що їх найменша кількість реєструється серед учнів школи, професійного ліцею, а також студентів університету і, разом з тим, їх найбільша кількість – серед студентів училища та коледжу.

Розглядаючи дані відносно кількості встановлених внутрішньосистемних зв'язків між окремими компонентами характеристик ЯЖ, що досліджувались, слід виділити 2 групи показників, які відрізняються кількістю встановлених зв'язків.

Так, до першої групи досліджуваних характеристик ЯЖ (наявність численних зв'язків) необхідно віднести її критеріальні показники за шкалами Mental Health (МН, шкала психічного здоров'я), Vitality (VT, шкала життєздатності), Bodily Pain (BP, шкала болю) та Physical Functioning (PF, шкала фізичного функціонування). Водночас до другої групи досліджуваних характеристик ЯЖ (наявність нечисленних зв'язків) – її критеріальні показники за шкалами General Health (GH, шкала загального здоров'я), Role-Physical (RP, шкала рольового фізичного функціонування), Role-Emotional (RE, шкала рольового емоційного функціонування) та Social Functioning (SF, шкала соціального функціонування). Загалом найбільша кількість кореляційних зв'язків у дівчат була властива для показників ЯЖ за шкалами Bodily Pain (BP, шкала болю), Vitality (VT, шкала життєздатності), Mental Health (МН, шкала психічного здоров'я), General Health (GH, шкала загального здоров'я) та Role-Emotional (RE, шкала рольового емоційного функціонування), разом з тим, найменша – за шкалами Role-Physical (RP, шкала рольового фізичного функціонування), Physical Functioning (PF, шкала фізичного функціонування) та, особливо, Social Functioning (SF, шкала соціального функціонування), у юнаків – найбільша кількість кореляційних зв'язків була характерна для показників ЯЖ за шкалами Physical Functioning (PF, шкала фізичного функціонування), Mental Health (МН, шкала психічного здоров'я), Vitality (VT, шкала життєздатності) та Bodily Pain (BP, шкала болю), водночас, найменша – за шкалами General Health (GH, шкала загального здоров'я), Social Functioning (SF, шкала соціального функціонування), Role-Physical (RP, шкала рольового фізичного функціонування), та, особливо, Role-Emotional (RE, шкала рольового емоційного функціонування).

Висновки

В ході проведених досліджень встановлені взаємозв'язки між показниками, які характеризують критеріальні характеристики ЯЖ та функціональні можливості організму, рівень розвитку психофізіологічних функцій і особливостей особистості, особливості перебігу психофізіологічної і психічної адаптації учнів та студентів, які навчаються в умовах сучасних закладів освіти різного профілю.